

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Nadzwyczajnej
do spraw Klimatu (27.)

20 lipca 2021 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 447, druki sejmowe nr 1346, 1369 i 1369-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 31)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Stanisław Gawłowski)

**PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI**

Proszę państwa, jeżeli mogę, to rozpocznę kolejne posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu.

Dzisiejszy porządek obrad przewiduje rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw.

Ja już tradycyjnie pozwolę sobie nie czytać tych formułek, które dotyczą sposobu głosowania i udziału zdalnych osób w posiedzeniu komisji.

Bardzo serdecznie witam wszystkich przybyłych na posiedzenie komisji – osoby na sali oraz osoby zdalne. Witam pana ministra Piotra Dziadzię, podsekretarza stanu, głównego geologa kraju, pełnomocnika rządu do spraw polityki surowcowej państwa w Ministerstwie Klimatu i Środowiska – pan minister jest zdalnie. Witam też wszystkich współpracowników pana ministra. Witam wszystkie pozostałe osoby.

Na podstawie listy obecności stwierdzam, że mamy kworum.

Na sali nie widzę nikogo, kto uprawiałby zawodową działalność lobbingową, więc chyba nie muszę o to pytać.

I przystępujemy do realizacji porządku obrad.

Panie Ministrze, nie wiem, czy mnie pan słyszy. Panie Ministrze?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Panie Ministrze, bo my pana na razie nie słyszymy.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Piotr Dziadzi: A teraz?)

A teraz już słyszymy.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Piotr Dziadzi: Dobrze. Bardzo przepraszam.)

Tak że proszę o zabranie głosu.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE KLIMATU
I ŚRODOWISKA
PIOTR DZIADZIO**

Szanowni Państwo! Szanowny Panie Przewodniczący!

Mam przyjemność przedstawić państwu rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw.

Szanowni Państwo, chciałbym omówić bardzo krótko, jaki jest cel i w jaki sposób ten cel został osiągnięty w zaproponowanej ustawie.

Zatem celem projektu jest wypełnienie zobowiązania co do realizacji Narodowego Celu Redukcyjnego, w skrócie NCR, przez podmioty zajmujące się produkcją, importem lub nabyciem wewnątrzwspólnotowym paliw ciekłych. Zmiany w ustawie o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw dotyczą głównie, tak jak wspomniałem na wstępie, realizacji Narodowego Celu Redukcyjnego.

Ustawa, dzięki wprowadzonym zmianom, wprowadza ułatwienia dla podmiotów zobowiązanych do realizacji NCR w zakresie wspólnej realizacji tego obowiązku, jak również zakłada utworzenie ewidencji projektów redukcji emisji gazów cieplarnianych w segmencie wydobywczym ropy naftowej lub gazu ziemnego, z których pochodzą redukcje emisji gazów cieplarnianych, wykorzystywane do realizacji właśnie NCR. Są to tzw. UER-sy.

Celem jest również wprowadzenie zmian sposobu określenia wskaźnika emisji gazów cieplarnianych dla energii elektrycznej zużywanej w pojazdach samochodowych oraz wprowadzenie możliwości realizacji Narodowego Celu Redukcyjnego przy wykorzystaniu instrumentu, jakim jest opłata zastępcza. Z opłaty zastępczej będą mogły skorzystać tylko podmioty, które wykażą się realizacją NCR na minimalnym, wyznaczonym w projekcie ustawy, poziomie. A wpływy z tytułu opłaty zastępczej będą stanowiły przychody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Celem jest też doprecyzowanie przepisu dotyczącego kar pieniężnych dla podmiotów wspólnie realizujących NCR, zmiana przepisu, na podstawie którego określa się wysokość kary pieniężnej za brak realizacji NCR na wymaganym poziomie, oraz przedłużenie terminu na składanie do prezesa URE sprawozdań z realizacji NCR przez podmioty zobowiązane do realizacji NCR – z 31 marca do 30 czerwca. A w konsekwencji przedłużenie terminu na złożenie tego przez prezesa URE do Rady Ministrów oraz do Komisji Europejskiej.

Zmiany w ustawie dotyczą również objęcia systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw wodoru wykorzystywanego na cele transportowe. W tym zakresie rozszerzono system monitorowania o obowiązek kontrolowania jakości wodoru wykorzystywanego w pojazdach. Jest to spójne z obowiązkiem wspierania rozwoju transportu opartego na paliwach alternatywnych, zgodnie z dyrektywą 2014/94 z dnia 22 października 2014 r. Założono jednak znaczne ułatwienia w funkcjonowaniu systemu. Projekt ustawy przewiduje, że przepisy dotyczące wodoru wejdą w życie 1 stycznia 2023 r.

Jest też istotna zmiana dotycząca definicji oleju opałowego i ciężkiego oleju opałowego.

Projekt ustawy zawiera również zmiany w przepisach: ustawy – Prawo energetyczne, ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw.

Szanowni Państwo, podsumowując: projekt ustawy wprowadza przede wszystkim zmiany w przepisach dotyczących obowiązku realizacji

Narodowego Celu Redukcyjnego. Wejście w życie projektu ustawy w trakcie 2021 r. umożliwi podmiotom realizującym Narodowy Cel Redukcyjny zastosowanie instrumentu w postaci opłaty zastępczej do realizacji obowiązku za 2021 r. i za kolejne 3 lata, co umożliwi optymalizację przepływu środków na ograniczenie emisji z paliw transportowych. Tym samym projekt ustawy powinien wejść w życie jak najwcześniej – jeszcze w tym roku i to w najwcześniejszym terminie.

Zmiany w ustawie – Prawo energetyczne usuwają zidentyfikowaną lukę prawną w przepisach regulujących zasady sprawozdawczości przedsiębiorstw sektora paliw. Szybkie wejście w życie projektu ustawy będzie skutkowało zachowaniem dotychczasowych uproszczeń zasad realizacji tej sprawozdawczości.

Przepisy projektu ustawy dotyczą objęcia systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw wodoru przeznaczonego na cele transportowe. Projekt jest elementem tworzenia ram prawnych dla nowego paliwa alternatywnego, jakim jest wodor. Przepisy w tym zakresie są pożądane przez branżę paliwową, która zgłasza zainteresowanie inwestycjami w wodor na cele transportowe. Z uwagi na to, że rynek wodoru dopiero zaczyna się kształtować, wejście w życie tych przepisów jest zaplanowane na 1 stycznia 2023 r.

Szanowni Państwo, uwzględniając to, że projekt ustawy zawiera bardzo oczekiwane przez przedsiębiorców zmiany, dotyczy takich bardzo kluczowych zmian dla przedsiębiorców i został już uchwalony przez Sejm 8 lipca br., całkowicie ponad podziałami politycznymi – przypomnę, że za przyjęciem ustawy było 434 posłów, przeciw było 8, a tylko 1 się wstrzymał – zwracam się do państwa z uprzejmą prośbą o niezgłaszanie propozycji zmian na obecnym etapie prac. Dzięki temu będziemy w stanie zakończyć prace parlamentarne nad tym projektem jeszcze w lipcu i tym samym urealnimy wejście w życie projektowanych zmian maksymalnie szybko. Zakładamy, że byłoby to możliwe nawet jeszcze w sierpniu. Zatem bardzo uprzejmie państwa proszę o wyrozumiałość i ewentualną zgodę na takie stanowisko rządu. Dziękuję bardzo za uwagę.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę, przedstawiciel Biura Legislacyjnego.
Panie Mecenasie?

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!
Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne zgłasza do opiniowanej ustawy 8 zastrzeżeń legislacyjnych.

Po pierwsze, art. 1 pkt 5 opiniowanej ustawy stanowi, że użyte w art. 9d w ust. 1 oraz w art. 16 w ust. 1 wyrazy: „art. 9b ust. 1–3” zastępuje się wyrazami: „art. 9b ust. 1”. Zgodnie z §88 ust. 1 zasad techniki prawodawczej zastosowanie powołanej techniki legislacyjnej jest uwarunkowane występowaniem zmienianego określenia w wielu przepisach zmienianej ustawy, a art. 1 pkt 5 obejmuje swym zakresem jedynie 2 przepisy. Analogiczny błąd popełniono w art. 1 pkt 13 opiniowanej ustawy, co powinno skutkować stosownymi poprawkami.

Po drugie, dodawany przez opiniowaną ustawę art. 16 ust. 4c ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw statuuje uprawnienie pracownika Inspekcji Handlowej do kontroli certyfikatu jakości wodoru lub jego kopii, o których mowa w art. 25a ust. 5–8. Powołane odesłanie należy uznać z jednej strony za nieprawidłowe, gdyż certyfikat jakości wodoru jest konstytuowany w dodawanym art. 25a ust. 5 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, z drugiej zaś strony za niespójne z techniką legislacyjną zaprezentowaną w dodawanym art. 17a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, który stanowi jedynie o kontroli certyfikatu jakości wodoru lub jego kopii, bez jakiegokolwiek odesłania. Mając to na uwadze, stosowną rekomendację poprawki zawarliśmy w opinii Biura Legislacyjnego.

Po trzecie, dodawany przez opiniowaną ustawę art. 17a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw przewiduje m.in., że w toku kontroli pracownik Inspekcji Handlowej dokonuje kontroli dokumentacji, o której mowa w art. 25a ust. 4, co jest nieścisłe, gdyż dodawany art. 25a ust. 4 ustawy o systemie

monitorowania i kontrolowania jakości paliw stanowi w zdaniu pierwszym o dokumentacji z badań, o których mowa w ust. 2 i 3, zaś w zdaniu drugim o dokumentacji z badania, o którym mowa w ust. 3. Powstaje zatem pytanie, o którą dokumentację z badań chodzi w zawartym odesłaniu w art. 17a – tę ze zdania pierwszego czy tę ze zdania drugiego art. 25a ust. 4? Niezależnie od tego należy zwrócić uwagę, że powołany przepis jest niezgodny z §157 zasad techniki prawodawczej, który zakazuje tzw. odesłania kaskadowego, to znaczy, odesłania do przepisu, który już zawiera odesłania.

Po czwarte, stosowna poprawka powinna również objąć art. 25a ust. 7 pkt 7 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w którym należy dodać adres promulgacyjny powoływanej ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, tak jak to zresztą uczyniono w innych przepisach zmienianej ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz w niezmienianych przepisach tej ustawy.

Po piąte, zgodnie z §154 ust. 1 zasad techniki prawodawczej dla oznaczenia określenia złożonego składającego się z więcej niż jednego wyrazu, który wielokrotnie powtarza się w tekście aktu normatywnego, można wprowadzić jego skrót, ale wymogu tego nie spełniają art. 30j ust. 4 w brzmieniu dodanym przez art. 1 pkt 25 opiniowanej ustawy, jak również art. 28ba ust. 1 pkt 2 lit. b, tej ustawy, co powinno skutkować stosownymi poprawkami.

Po szóste, należy zwrócić uwagę na superfluum ustawowe, które ma miejsce w art. 30j ust. 6 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, stanowiącym, że ewidencja prowadzona przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej w zakresie informacji, o których mowa w ust. 2 w pktach 1–9. Skoro na mocy innego przepisu zmienianej ustawy ewidencja właśnie zawiera te dane, to owo odesłanie do ust. 2 pktów 1–9 należy uznać za zbędne.

Po siódme, w świetle §59 ust. 1 zasad techniki prawodawczej stosownymi poprawkami należałoby objąć przepisy art. 35d ust. 1 pktów 2 i 3 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Wreszcie po ósme, należy zwrócić uwagę na błąd legislacyjny popełniony w przepisie art. 4 pkt 2 opiniowanej ustawy, który zmierza do

nowelizacji stosownego przepisu ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych w celu uwzględnienia utraty mocy obowiązującej z dniem 1 lipca br. stosownej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady i zastąpienia jej przez nową dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady. Zwracam uwagę Wysokiej Komisji, że w świetle zupełności regulacji za błędne należy uznać proponowane brzmienie art. 281 ust. 1 pkt 1 zmienianej ustawy, który stanowi z jednej strony o decyzjach Komisji Europejskiej wydanych przed 30 czerwca br., a więc decyzjach wydanych do dnia 29 czerwca br., a z drugiej strony o decyzjach Komisji Europejskiej wydanych po 30 czerwca br., a więc wydawanych od dnia 1 lipca br. Tak sformułowany przepis nie obejmuje swym zakresem decyzji wydanych w dniu 30 czerwca 2021 r., co wymaga stosownej poprawki.

Dziękując bardzo za możliwość przedstawienia rekomendowanych poprawek, chciałbym zarazem zwrócić uwagę, że nie wpływają one na meritum opiniowanej ustawy. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Dziękuję bardzo.

Zanim otworzę dyskusję, Panie Ministrze, jeszcze poproszę pana o ustosunkowanie się do tych poprawek.

Ja pamiętam, o co pan prosił – o to, żeby nie przyjmować żadnych poprawek – no ale...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Właśnie, najpierw poproszę pana o opinię.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE KLIMATU
I ŚRODOWISKA
PIOTR DZIADZIO

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Tak jak powiedziałem we wprowadzeniu do omawianej ustawy, wiem o tym, że jest 8 takich legislacyjnych poprawek, ale one nie mają tak naprawdę merytorycznego znaczenia dla procedowanej ustawy.

I do ostatniej poprawki – tutaj dziękuję bardzo panu legislatorowi za zwrócenie uwagi – chciałbym się odnieść. W tym zakresie Komisja

Europejska nie wydała żadnej decyzji 30 czerwca, więc tym bardziej nie ma dla nas znaczenia to, czy będziemy korygowali na tym etapie projekt uchwały.

A pozostałe poprawki – tak jak sam pan legislator, pan mecenas, stwierdził – są drobnymi poprawkami i nie wpływają merytorycznie na treść proponowanej i przedkładanej Wysokiej Komisji uchwały.

Zatem jeszcze raz apeluję i proszę ze względu na istotność tej ustawy dla naszych przedsiębiorców o zatwierdzenie, o zaakceptowanie jej w takiej formie, jak została przedłożona Wysokiej Komisji.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Dziękuję bardzo.

Pani senator Chybicka.

SENATOR
ALICJA CHYBICKA

Panie Przewodniczący!

Panie Ministrze, niestety nie mogę się zgodzić z tym, co pan powiedział. W Senacie tworzymy prawo w sposób prawidłowy. Jeżeli Biuro Legislacyjne przedstawia poprawki, to my ich nie ignorujemy.

Ja uważam, że te poprawki należy wnieść, i jestem gotowa je przejąć. Albo pan przewodniczący... Pewnie wszyscy są gotowi. Bardzo dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Dziękuję bardzo.

Pani senator Magdalena Kochan.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Podzielim opinię pani prof. Chybickiej. Tak, naszym obowiązkiem jest pilnowanie jakości legislacji. I stwierdzenie, Panie Ministrze, że

można niechlujnie, ponieważ nie ma to wpływu na merytoryczność tej ustawy... No ja się z tym głęboko nie zgadzam. Bo z tych poprawek mogą wynikać bardzo daleko idące konsekwencje co do interpretacji prawa, które państwo zapisujecie. A więc absolutnie nie wyrażam zgody. I także zgłaszam się jako osoba chętna do przejęcia tych poprawek, które zaproponował pan legislator.

Nie zgadzam się na to, żebyśmy przyjmowali wadliwie skonstruowaną ustawę ze względu na tempo, które jest potrzebne przedsiębiorcom. Państwo wiedzieliście, że przedsiębiorcy zgłaszają te potrzeby, i praktycznie rzecz biorąc, nie ma żadnego usprawiedliwienia dla tego, że przygotowaliście państwo ustawę w ostatniej chwili i mówicie po bałaganiarsku, byle jak: przyjmujcie, bo taka jest potrzeba. Nie, trzeba było wcześniej przygotować projekt ustawy, przeprowadzić go we właściwy sposób przez parlament i wtedy mielibyśmy prawo mówić, że to jest dobrze skonstruowane prawo obowiązujące w całym kraju. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Dziękuję bardzo.
I pan senator Janusz Pęcherz.

SENATOR
JANUSZ PĘCHERZ

Dziękuję, Panie Przewodniczący.
Panie Ministrze, ja mam następującą propozycję: w tym tygodniu jest też posiedzenie Sejmu i mógłby pan minister poprosić pana marszałka, żebyśmy tę ustawę zrobili jako jedną z pierwszych i przegłosowali ją wcześniej z poprawkami – tak jak tutaj pan mecenas zgłaszał. Myślę, że zrobienie tego jest możliwe praktycznie w tym samym czasie, co bez poprawek. Taka jest moja propozycja. Myślę, że ona jest do zrealizowania. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Dziękuję bardzo.

Nie ma więcej chętnych do zabrania głosu.
Ja tylko dopowiem.

Panie Ministrze, ja zawsze staram się rozumieć rząd, bo przez lata w rządzie pracowałem. Ale wie pan, to nie jest dobra praktyka, że nad projektem ustawy w rządzie trwają prace miesiącami, czasami latami, a potem w Sejmie czy w Senacie informuje się wszystkich: śpieszcie się, nie macie nawet kilku dni, nie możecie pilnować dobrego prawa. Może te poprawki w jakiś szczególnie zasadniczy sposób nie zmieniają meritum, ale porządkują ustawę i powodują, że ci, którzy będą ją czytać, czyli prawnicy i specjaliści, nie będą się łąpać za głowę i nie będą mówić: co ten ustawodawca – bo już wtedy nie rząd, tylko ustawodawca – w tej ustawie napisał, dlaczego ta ustawa jest niechlujna?

W związku z tym ja też się przychyliam do tego, żeby jednak te poprawki przyjąć.

Pani senator Kochan jeszcze raz.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Bardzo dziękuję i przepraszam, że w 2 odsłonach, ale chciałabym, żeby dyskusja na temat tego, czy przyjąć poprawki, czy ich nie przyjmować, nie przysłoniła faktu, że tak naprawdę ta ustawa oznacza kolejne podwyżki. Kolejne podwyżki, które dotkną konsumenta – mówiąc najogólniej – bo tylko on na końcu tego łańcuszka ponosi koszty.

A ja chciałabym zapytać, o ile i jak państwo to zaplanowaliście. Jak wysokie będą ceny przesyłu, które państwo podwyższacie? Bo nie ulega wątpliwości, że koszt całej ustawy przesuwacie na konsumenta.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Panie Ministrze, poproszę o odpowiedź na to pytanie.

A potem przystąpilibyśmy do głosowania.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE KLIMATU
I ŚRODOWISKA
PIOTR DZIADZIO

Ustawa nie podaje żadnych cen przesyłu. Chyba nie o tę ustawę chodzi, Pani Senator. To jest, my nie bardzo rozumiemy.

Ale ustawa w żaden sposób nie wpłynie na ceny paliw – tak generalnie rzecz biorąc i podsumowując całą intencję wypowiedzi, jak sądzę.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.
Przystępujemy do głosowania.
Panie Mecenasiu, czy my te poprawki możemy w jednym głosowaniu...

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Tak, jeżeli nikt z członków komisji nie zgłosi sprzeciwu.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Czy ktoś zgłasza sprzeciw?

(Głosy z sali: Nie.)

Nie ma.

Kto jest za przyjęciem poprawek omówionych przez pana legislatora i przejętych już przez kilkoro senatorów?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Plus zdalni.

W sumie 19 senatorów jest za.

Jednogłośnie za.

Kto jest za przyjęciem projektu ustawy wraz z poprawkami?

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Plus zdalni...

W sumie 17 senatorów jest za.

Jednogłośnie za.

Jeszcze senator sprawozdawca.

Czy pan senator Lamczyk, który zawsze się interesował sprawami nie tylko wodoru...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

A więc również w tej sprawie.

Czy są jakieś inne kandydatury? Nie ma.

Zrealizowaliśmy przewidziany porządek posiedzenia komisji.

Zamykam posiedzenie komisji.

Przypominam, że o godzinie 10.00 będzie posiedzenie dotyczące informacji o stanie lasów w Polsce – myślę, że interesujące, bo dużo się dzieje w lasach i dużo słyszymy informacji o nich. Sądzę, że wypowiedzi ministra w tej kwestii też będą interesujące.

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, bardzo panu dziękuję i do zobaczenia na posiedzeniu Senatu.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Piotr Dziadzio: Dziękuję bardzo. Do widzenia.)

(Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 57)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy